EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 13.5.2015.
COM(2015) 256 final

Ieteikums

PADOMES IETEIKUMS

par Vācijas 2015. gada valsts reformu programmu

un ar ko sniedz Padomes atzinumu par Vācijas 2015. gada stabilitātes programmu

Ieteikums

PADOMES IETEIKUMS

par Vācijas 2015. gada valsts reformu programmu

un ar ko sniedz Padomes atzinumu par Vācijas 2015. gada stabilitātes programmu

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 121. panta 2. punktu un 148. panta 4. punktu,

ņemot vērā Padomes Regulu (EK) Nr. 1466/97 (1997. gada 7. jūlijs) par budžeta stāvokļa uzraudzības un ekonomikas politikas uzraudzības un koordinācijas stiprināšanu[1] un jo īpaši tās 5. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1176/2011 (2011. gada 16. novembris) par to, kā novērst un koriģēt makroekonomisko nelīdzsvarotību[2], un jo īpaši tās 6. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas ieteikumu[3],

ņemot vērā Eiropas Parlamenta rezolūcijas[4],

ņemot vērā Eiropadomes secinājumus,

ņemot vērā Nodarbinātības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas un finanšu komitejas atzinumu,

ņemot vērā Sociālās aizsardzības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas politikas komitejas atzinumu,

tā kā:

(1) Eiropadome 2010. gada 26. martā piekrita Komisijas priekšlikumam sākt jaunu izaugsmes un nodarbinātības stratēģiju – "Eiropa 2020" –, kam pamatā ir ciešāka ekonomikas politikas koordinācija. Stratēģijā lielākoties pievērsta uzmanība galvenajām jomām, kurās jārīkojas, lai palielinātu Eiropas ilgtspējīgas izaugsmes potenciālu un konkurētspēju.

(2) Padome 2010. gada 13. jūlijā, pamatojoties uz Komisijas priekšlikumiem, pieņēma ieteikumu par dalībvalstu un Savienības ekonomikas politikas vispārējām pamatnostādnēm (2010.–2014. g.), un 2010. gada 21. oktobrī tā pieņēma lēmumu par dalībvalstu nodarbinātības politikas pamatnostādnēm. Kopā tie veido "integrētās

[1] OV L 209, 2.8.1997., 1. lpp.
[2] OV L 306, 23.11.2011., 25. lpp.
[3] COM(2015) 256.
[4] P8_TA(2015)0067, P8_TA(2015)0068, P8_TA(2015)0069.

pamatnostādnes", ko dalībvalstis tika aicinātas ņemt vērā savā ekonomikas un nodarbinātības politikā.

(3) Padome 2014. gada 8. jūlijā pieņēma ieteikumu par Vācijas 2014. gada valsts reformu programmu un sniedza atzinumu par atjaunināto Vācijas 2014. gada stabilitātes programmu. Komisija 2014. gada 28. novembrī saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 473/2013[5] sniedza atzinumu par Vācijas budžeta plāna projektu 2015. gadam[6].

(4) Komisija 2014. gada 28. novembrī pieņēma gada izaugsmes pētījumu[7], iezīmējot 2015. gada Eiropas ekonomikas politikas koordinēšanas pusgada sākumu. Tajā pašā dienā Komisija, pamatojoties uz Regulu (ES) Nr. 1176/2011, pieņēma brīdināšanas mehānisma ziņojumu[8], kurā tā noteica Vāciju kā vienu no dalībvalstīm, par kurām tiks izstrādāts padziļināts pārskats.

(5) Eiropadome 2014. gada 18. decembrī apstiprināja prioritātes, lai veicinātu investīcijas, paātrinātu strukturālās reformas un īstenotu atbildīgu, izaugsmi veicinošu fiskālo konsolidāciju.

(6) Komisija 2015. gada 26. februārī publicēja 2015. gada ziņojumu par Vāciju[9]. Tajā tika izvērtēti Vācijas panākumi attiecībā uz to, kā tiek īstenoti 2014. gada 8. jūlijā pieņemtie konkrētai valstij adresētie ieteikumi. Ziņojumā par valsti ir ietverti arī padziļinātā pārskata rezultāti saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1176/2011 5. pantu. Komisijas veiktā analīze ļauj secināt, ka Vācijā ir makroekonomiskā nelīdzsvarotība, kurai nepieciešama izlēmīga politiska rīcība un uzraudzība. Riski ir palielinājušies nepietiekamu privātā sektora un publiskā sektora investīciju rezultātā, kas ir šķērslis izaugsmei un rada ļoti lielo tekošā konta pārpalikumu, kam joprojām ir jāpievērš īpaša uzmanība. Jo īpaši liela ir nepieciešamība rīkoties, lai samazinātu riskus nelabvēlīgai ietekmei uz Vācijas ekonomiku un, ņemot vērā tās apmēru, uz ekonomikas un monetāro savienību plašākā mērogā.

(7) Vācija 2015. gada 28. aprīlī iesniedza savu 2015. gada valsts reformu programmu un 2015. gada 16. aprīlī – savu 2015. gada stabilitātes programmu. Abas programmas tika izvērtētas vienlaikus, lai ņemtu vērā to savstarpējo saistību.

(8) Uz Vāciju pašlaik attiecas Stabilitātes un izaugsmes pakta preventīvā daļa, un tai piemēro parāda noteikumu. Savā 2015. gada stabilitātes programmā valdība plāno saglabāt budžeta pārpalikumu. Vidēja termiņa mērķis — strukturālais deficīts 0,5 % apmērā no IKP — joprojām ir izpildīts visā programmas periodā. Sagaidāms, ka valdības parāda attiecība pret IKP pakāpeniski samazināsies līdz 61,5 % 2019. gadā. Šo budžeta prognožu pamatā esošajā makroekonomiskajā scenārijā, kuru nav apstiprinājusi neatkarīga struktūra, ir izmantoti piesardzīgi izaugsmes pieņēmumi. Pamatojoties uz Komisijas 2015. gada pavasara prognozi, paredzams, ka strukturālā bilance joprojām pārsniegs vidēja termiņa mērķi. Tiek prognozēts, ka kopējais parāds saglabās stabilu lejupejošu tendenci, pārsniedzot parāda noteikumā paredzēto prasību. Tas rada fiskālo telpu investīciju veicināšanai. Pamatojoties uz savu stabilitātes programmas novērtējumu un ņemot vērā Komisijas 2015. gada pavasara prognozi, Padome uzskata — sagaidāms, ka Vācija ievēros Stabilitātes un izaugsmes pakta noteikumus.

---

5 OV L 140, 27.5.2013., 11. lpp.
6 C(2014) 8801 *final*.
7 COM(2014) 902.
8 COM(2014) 904 *final*.
9 SWD(2015) 25 *final*.

(9) Federālā valdība ir palielinājusi izdevumus izglītībai un pētniecībai, bet valsts izdevumi izglītībai, kas izteikti kā attiecība pret IKP, joprojām ir zem ES vidējā rādītāja, un kopējie izdevumi izglītībai un pētniecībai var nesasniegt valsts mērķi, kas ir 10 % no IKP līdz 2015. gadam. Vācija plāno līdz 2018. gadam palielināt publiskā sektora investīcijas, ietverot papildu summu EUR 10 miljardu apmērā infrastruktūrai un summu EUR 5 miljardu apmērā, kas paredzēta, lai atbalstītu finansiāli vājo pašvaldību investīcijas. Tomēr šķiet, ka šie pozitīvie pasākumi nav pietiekami, lai risinātu kopējo neveikto investīciju problēmu. Vācijas fiskālās telpas priekšrocības izmantošana ļautu tai investēt ekonomikas turpmākās izaugsmes potenciālā un risināt publiskā sektora neveikto investīciju problēmu, kas ir jo īpaši acīmredzama infrastruktūras jomā un pašvaldību līmenī. Vācija nav guvusi panākumus attiecībā uz nodokļu sistēmas efektivitātes uzlabošanu. Kopumā iespēja novirzīt nodokļus uz izaugsmei labvēlīgākiem ieņēmumu avotiem, šķiet, netiek pietiekami izmantota. Ieņēmumi no regulāriem īpašuma nodokļiem joprojām ir samērā mazi (0,5 % no IKP 2012. gadā salīdzinājumā ar 1,5 % ES-28), un īpašuma vērtēšana ir novecojusi — tiek izmantota tirgus vērtība 1963./1964. gadā attiecībā uz rietumu federālajām zemēm un 1935. gadā attiecībā uz austrumu federālajām zemēm. Lai gan pašvaldības nekustamā īpašuma nodokļa (*Grundsteuer*) reforma bija iekļauta koalīcijas līgumā un paziņota 2014. un 2015. gada valsts reformu programmā, līdz šim nav veikti nekādi konkrēti pasākumi. Tā vietā, lai vairāk pievērstos regulāriem īpašuma nodokļiem ar mazāku kropļojošu ietekmi, turpinās tendence palielināt nekustamā īpašuma nodošanas nodokļus. Profesionālās darbības nodoklis (*Gewerbesteuer*) nav ticis pārskatīts. Nepilnības rodas tādēļ, ka nodokļa bāzē tiek iekļauti peļņu nenesoši elementi. Nodokļu administratīvais slogs uzņēmumiem un nodokļu iekasēšanas izmaksas Vācijā joprojām ir salīdzinoši augstā līmenī, taču dokumentu iesniegšana elektroniski iedzīvotāju un uzņēmumu ienākumu nodokļu jomā tiek izmantota mazāk nekā vidēji ES. Pašreiz notiekošā federācijas, federālo zemju un pašvaldību fiskālo attiecību pārskatīšana sniedz iespēju stiprināt ilgtspējīgas fiskālās politikas satvaru, tostarp nodrošinot atbilstošas publiskā sektora investīcijas visos valdības līmeņos. Šī pārskatīšana sniedz arī iespēju uzlabot atbildības sadalījumu attiecībā uz ieņēmumiem un izdevumiem, kā arī horizontālās fiskālās izlīdzināšanas sistēmas un nodokļu administrēšanas efektivitāti.

(10) Nav konkretizēti pasākumi vēlākas pensionēšanās stimulu palielināšanai, kas ir nepieciešams, ņemot vērā paredzamo Vācijas darbspējīgā vecuma iedzīvotāju skaita ievērojamo samazinājumu un iespējamo kvalificēta darbaspēka trūkumu vidējā termiņā. Nodokļu īpatsvars darbaspēka izmaksās darba ņēmējiem, kas nopelna no 50 % līdz 67 % no vidējās algas, kopš 2001. gada ir saglabājies gandrīz nemainīgs un joprojām ir viens no augstākajiem ES. Nesen veiktās sociālās apdrošināšanas sistēmu reformas varētu nozīmēt turpmāku iemaksu likmju paaugstināšanu, kas vēl vairāk palielinās nodokļu īpatsvaru darbaspēka izmaksās. Tas, iespējams, negatīvi ietekmēs līdzdalību darba tirgū un iedzīvotāju rīcībā esošos ienākumus. Fiskālo bremžu ietekmi pašlaik mazina zemā inflācija. Taču līdz ar dinamisko algu pieaugumu un nedaudz augstāku inflācijas līmeni turpmākajos gados fiskālās bremzes var veicināt ievērojamu nediskrecionāru nodokļu palielinājumu. Tas savukārt arī ietekmē iedzīvotāju rīcībā esošos ienākumus. Ir gūti nelieli panākumi attiecībā uz to, lai uzlabotu nelabvēlīgā stāvoklī esošu iedzīvotāju izglītības iegūšanu. Varbūtība, ka migrantu izcelsmes jaunieši priekšlaicīgi pārtrauks mācības, ir divreiz lielāka. Fiskālo stimulu trūkums, iespējams, ir svarīgs faktors, kas attur otros pelnītājus mājsaimniecībā sākt strādāt vai strādāt vairāk stundu. Tādējādi ir mazs to sieviešu īpatsvars, kas strādā pilnu slodzi, un sieviešu strādāto stundu skaits ir viens no

mazākajiem salīdzinājumā ar vidējo rādītāju ES. Arī tas, ka mazie darbi (*mini-jobs*) ir atbrīvoti no iedzīvotāju ienākumu nodokļa un daudzos gadījumos arī no visām darba ņēmēju sociālajām iemaksām, attur darbiniekus no pāriešanas uz tādu darbu, kurā nopelna vairāk par mazā darba robežvērtību, proti, EUR 450 mēnesī.

(11) Politiska rīcība nolūkā veicināt konkurenci pakalpojumu nozarē, jo īpaši profesionālo pakalpojumu jomā, ir bijusi ļoti ierobežota. Darbaspēka produktivitātes pieauguma rādītāji profesionālo pakalpojumu jomā Vācijā jau vairāk nekā desmitgades garumā ir bijuši negatīvi vai tuvu nullei. Vācija ir arī to ES dalībvalstu vidū, kurās regulējums vismazāk veicina konkurenci profesionālo pakalpojumu nozarē. Ierobežojumi ietver profesionālās kvalifikācijas prasības, juridiskās formas un kapitāla turējumu prasības. Attiecībā uz pēdējo minēto dažās federālajās zemēs tiek ieviestas nelielas izmaiņas, bet joprojām nav veikta šādu ierobežojumu pārskatīšana kopumā. Vācija piedalās savstarpējās izvērtēšanas pasākumā, kas paredzēts direktīvā, ar kuru groza Profesionālo kvalifikāciju direktīvu, taču šīs pārskatīšanas rezultātā vēl nav veikusi nekādus pasākumus. Konkurences apstākļi Vācijas dzelzceļa pārvadājumu tirgū kopš pagājušā gada nav būtiski uzlabojušies. Jo īpaši tālsatiksmes dzelzceļa pasažieru pārvadājumu nozarē sarežģītie konkurences apstākļi attur jaunus dalībniekus no ienākšanas tirgū. Sliežu ceļu piekļuves maksa par tālsatiksmes pasažieru pārvadājumiem ir viena no augstākajām ES. Jaunu dalībnieku tirgus daļa tālsatiksmes dzelzceļa pasažieru pārvadājumu tirgū joprojām ir mazāka par 1 % un sarūk.

(12) Eiropas pusgada kontekstā Komisija ir veikusi Vācijas ekonomikas politikas visaptverošu analīzi un publicējusi to 2015. gada ziņojumā par valsti. Tā ir arī izvērtējusi stabilitātes programmu un valsts reformu programmu, kā arī pasākumus, kas veikti saistībā ar iepriekšējos gados Vācijai adresētiem ieteikumiem. Vērtējumā Komisija ņēma vērā ne tikai programmu lietderību ilgtspējīgas fiskālās un sociālekonomiskās politikas izveidē Vācijā, bet arī atbilstību ES noteikumiem un norādēm, ņemot vērā, ka ir jānostiprina Eiropas Savienības vispārējā ekonomikas pārvaldība, turpmākajos valsts lēmumos nodrošinot ES līmeņa ieguldījumu. Komisijas ieteikumi saskaņā ar Eiropas pusgadu ir atspoguļoti 1. līdz 3. ieteikumā.

(13) Ņemot vērā šo izvērtējumu, Padome ir izskatījusi Vācijas stabilitātes programmu un uzskata[10], ka Vācija ievēro Stabilitātes un izaugsmes pakta noteikumus.

(14) Ņemot vērā Komisijas padziļināto pārskatu un šo izvērtējumu, Padome ir izskatījusi valsts reformu programmu un stabilitātes programmu. Tās ieteikumi saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1176/2011 6. pantu ir atspoguļoti 1.–3. ieteikumā.

(15) Eiropas pusgada kontekstā Komisija ir arī veikusi analīzi par visas eurozonas ekonomikas politiku. Pamatojoties uz šo analīzi, Padome ir sniegusi konkrētus ieteikumus dalībvalstīm, kuru valūta ir euro. Vācijai būtu arī jānodrošina minēto ieteikumu pilnīga un savlaicīga īstenošana,

AR ŠO IESAKA Vācijai 2015. un 2016. gadā rīkoties šādi.

1. Arī turpmāk palielināt publiskā sektora investīcijas infrastruktūrā, izglītībā un pētniecībā, tostarp, izmantojot pieejamo fiskālo telpu. Sekmēt privātā sektora investīcijas, veikt pasākumus, lai uzlabotu nodokļu sistēmas efektivitāti, jo īpaši, pārskatot profesionālās darbības nodokli un uzņēmumu nodokļus un modernizējot nodokļu administrēšanu. Izmantot pašreizējo pārskatīšanu, lai uzlabotu fiskālo

[10] Saskaņā ar Padomes Regulas (EK) Nr. 1466/97 5. panta 2. punktu.

attiecību struktūru starp federāciju, federālajām zemēm un pašvaldībām, jo īpaši nolūkā nodrošināt atbilstošas publiskā sektora investīcijas visos valdības līmeņos.

2. Palielināt vēlākas pensionēšanās stimulus. Veikt pasākumus, lai samazinātu augstos darbaspēka nodokļus un sociālā nodrošinājuma iemaksas, jo īpaši zemu atalgotiem darba ņēmējiem, un risinātu fiskālo bremžu ietekmes problēmu. Pārskatīt fiskālo režīmu attiecībā uz mazajiem darbiem, lai veicinātu pāreju uz citiem nodarbinātības veidiem.

3. Veikt vērienīgākus pasākumus, lai stimulētu konkurenci pakalpojumu nozarē, jo īpaši profesionālo pakalpojumu jomā, atceļot nepamatotus ierobežojumus, piemēram, juridiskās formas un kapitāla turējumu prasības un fiksētus tarifus. Šajā nolūkā pabeigt pašreizējo šo šķēršļu iekšējo pārskatīšanu un veikt turpmākus pasākumus. Novērst atlikušos šķēršļus konkurencei dzelzceļa pārvadājumu tirgos, jo īpaši attiecībā uz tālsatiksmes dzelzceļa pasažieru pārvadājumiem.

Briselē,

Padomes vārdā —
priekšsēdētājs